

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 706/2015-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészáros (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného advokátom JUDr. Romanom Cibulkom, Hlavná 13, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cb 16/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti [REDACTED] n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 706/2015-8 z 29. októbra 2015 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cb 16/03 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Ku skutkovému stavu sťažovateľ uviedol najmä, že:

„Podpísaný sťažovateľ, som od roku 2003 účastníkom súdneho konania vedeného na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10Cb 16/2003, v ktorom konaní uplatňuje žalobca voči mne svoje údajné nároky vyplývajúce z vystavenej a neuhradenej faktúry.

Spomínané súdne konanie nie je doposiaľ, teda po viac ako 11 rokoch právoplatne skončené. (...)

Tvrdím, že Okresný súd Galanta v predmetnej veci konal so zbytočnými prietahmi, dôsledkom čoho je skutočnosť, že predmetné konanie nie je ani po 11 rokoch právoplatne skončené a môj stav faktickej a právnej neistoty tak stále trvá.

Okresný súd Galanta týmto svojim postupom porušil moje základné ústavné práva vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR ako i z čl. 6. ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým medzinárodným dohovorom je Slovenská republika viazaná. (...)“

Sťažovateľ ďalej opísal úkony, ktoré okresný súd uskutočnil v danej veci, a takto pokračoval:

«Napriek skutočnosti, že Okresný súd Galanta vo veci uskutočnil množstvo úkonov, nie je predmetná vec dosiaľ, teda po viac ako jedenástich rokoch právoplatne skončená.

Ústavný súd pri rozhodovaní o prietahoch v konaní posudzuje najmä tri základné kritériá: zložitost' veci, správanie sa účastníka a postup súdu (I. ÚS 3/00, I. ÚS 41/02).

Tvrdím, že súd ako porušovateľ mojich uvedených práv nemôže zdôvodňovať zdlhavosť konania prílišnou skutkovou zložitou vecí a to napriek tomu, že ide o obchodnoprávnu vec, pričom pre rozhodnutie o uplatnenom nároku je potrebné posudzovať i také odborné otázky, ktoré si nemôže vyriešiť súd sám a musel pribrať do konania znalcov.

Pokiaľ ide o právnu stránku nemožno posudzovanú vec považovať za komplikovanú, nakoľko predmetom konania je posudzovanie obchodnoprávnych vzťahov vrátane otázky pasívnej legitímácie a platnosti zmluvy o dielo, kde nedošlo k podstatným zmenám zákonov a i judikatúra je ustálená.

Ani mne ako účastníkovi predmetného súdneho konania, nie je možné pripísať zodpovednosť za jeho neprimeranú dĺžku. Skutočnosť, že som využíval svoje procesné práva (podával odvolania, vznášal námietky zaujatosti a podobne) nemožno považovať za dôvod mojej zodpovednosti za prieťahy v konaní a dĺžku súdneho konania podstatnejšie neovplyvnila ani skutočnosť, že asi v dvoch prípadoch došlo k odročeniu pojednávania v dôsledku toho, že sa môj právny zástupca ospravedlnil.

Skutočnosť, že predmetné súdne konanie nie je ani po 11 rokoch právoplatne skončené a že teda stav mojej právnej a faktickej neistoty stále trvá, ide predovšetkým na vrub okresnému súdu, ktorý v predmetnej veci nekoná dostatočne efektívne. Dôkazom toho je i skutočnosť, že jeho dva predchádzajúce rozsudky boli odvolacím súdom vždy zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd pritom už viackrát vyjadril názor, že dĺžka súdneho konania presahujúca 7 rokov nemôže byť akceptovateľná.

Ja som sa na prieťahy v konaní viackrát sťažoval(...), avšak bezvýsledne. (...)

S poukazom na ust. čl. 127 ods. 3 Ústavy SR a § 57 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z. z. sa domáham i priznania primeraného finančného zadostučinienia.

Vzhľadom na dlhodobé porušovanie mojich základných ústavných a Európskym Dohovorom garantovaných práv nemožno považovať za dostačujúce iba skonštatovať ich porušenia. Viac ako 11 rokov trvajúci stav faktickej a právnej neistoty, v ktorom sa v dôsledku takéhoto postupu okresného súdu nachádzam, je pre mňa a celú moju rodinu veľmi stresujúci. Za takejto situácie je potom moja žiadosť o priznanie finančného

zadosťučinenia vo výške 3 000,- € dôvodná a je v súlade i s judikatúrou ako ústavného súdu, tak i Európskeho súdu pre ľudské práva.

Domáham sa i toho, aby mi Ústavný súd v zmysle ust. § 36 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. priznal i náhradu trov môjho právneho zastúpenia za jednotlivé úkony právnej služby uskutočnené v tomto konaní mojim právnym zástupcom. (...)

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými predpismi sa teda domáham toho, aby Ústavný súd SR takto rozhodol:

1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] (...) na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako jeho právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 10Cb 16/2003 porušené bolo.

2. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] (...) sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 3000,- € (slovom tritisíc eur), ktoré je mu Okresný súd Galanta povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Galanta je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy jeho právneho zastúpenia v celkovej výške 284,08 € na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. Romana Cibulku(...) a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.»

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. Spr/781/2015 z 10. decembra 2015 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu z 22. decembra 2015.

3.1 Predseda okresného súdu uviedol tieto relevantné skutočnosti:

„1. Skutková a právna zložitosť sporu.

Podľa môjho názoru predmetný spor nie je právne zložitý avšak skutkovo je pravdepodobne zložitejší ako bežné spory, k tomu nasvedčuje i to, že okrem iných dôkazov ktoré boli vykonané v predmetnej veci bolo potrebné viackrát nariadiť znalecké dokazovanie a to 19.03.2008 znalcami [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], 18.06.2010 [REDAKOVANÉ] a 07.09.2012 [REDAKOVANÉ] v zmysle

návrhov účastníkov konania za účelom zistenia skutkového stavu veci. V súčasnosti spis má vyše 800 listov bez príloh. V súčasnosti vec je v merite rozhodnutá právoplatne, vo veci sa rozhoduje už len o náhrade trov konania.

2. Procesné úkony vo veci.

V prílohe pripájam rozbor vykonaných všetkých procesných úkonov vo veci rozsahu 16 strán od nápadu veci 10.04.2003 až po vykonaný procesný úkon z 13.11.2015.

3. Prieťahy, ktoré mal spôsobiť sťažovateľ.

Zmenou právnych zástupcov, ktorí sťažovateľa zastupovali boli spôsobené prieťahy podľa môjho názoru samotným sťažovateľom. Prvá plná moc na zastupovanie bola udelená advokátovi [REDACTED]. Po prvom rozhodnutí prvostupňového súdu z 23.09.2005 sťažovateľ udelil plnú moc na zastupovanie [REDACTED], ktorý ho zastupoval do 29.12.2006, ktorým dňom bola uzavretá dohoda o ukončení zastupovania v súdnom konaní a následne sťažovateľ podpísal plnomocenstvo advokátskej kancelárii Vranovič s.r.o. so sídlom Hlavná 25, Trnava, ktorá menovaného zastupovala do 03.11.2011, ktorým dňom došlo k dohode o ukončení zastupovania sťažovateľa v súdnom konaní a v ďalšom konaní sťažovateľ sa nedal zastúpiť žiadnym zástupcom. Ďalší prieťah v konaní (podotýkam však že nie na strane sťažovateľa) bol ten, že konateľ žalobcu na pojednávaní na Krajskom súde v Trnave dňa 17.10.2005 po prvom rozhodnutí súdu I. stupňa zmenil svoju výpoveď. Zo strany sťažovateľa boli spôsobené legálne prieťahy v konaní tým, že po druhom zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu podával sťažnosť na zákonnú sudkyňu, námietku zaujatosti, a po vyhlásení v poradí tretieho rozsudku súdom I. stupňa podal sťažovateľ návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, ktorej námietke v konečnom dôsledku súd nevyhovel, podal námietku zaujatosti vo veci konajúcej poverenej vyššej súdnej úradníčke, ktorej námietke súd nevyhovel. Okrem toho sťažovateľ po druhom zrušujúcom rozhodnutí rozsudku súdu I. stupňa podal bezdôvodne návrh na pribratie ďalšieho účastníka do konania pravdepodobne z dôvodu oddialenia vyhlásenia rozsudku vo veci samej.

4. Prieťahy, ktoré boli spôsobené súdom.

Je potrebné uviesť, že v priebehu celého súdneho konania súd I. stupňa viac krát vo veci rozhodol, ktoré rozhodnutia odvolacím súdom však boli zrušené. Prvostupňový súd po 1. krát rozhodol vo veci samej dňa 23.09.2005, toto rozhodnutie bolo po vyše roka dňa

17.10.2006 zrušené odvolacím súdom a vec bola vrátená na ďalšie konanie súdu 1. stupňa. Druhý krát súd 1. stupňa rozhodol v merite veci 08.06.2009, ktoré rozhodnutie bolo opätovne zrušené odvolacím súdom 28.12.2009. Tretí krát súd 1. stupňa v merite veci rozhodol 07.10.2013, ktoré rozhodnutie bolo po vyše 2 rokoch v merite veci potvrdené a v časti náhrady trov konania odvolací súd rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

5. Iné okolnosti ovplyvňujúce prieťahy v konaní.

Na tomto mieste uvádzam, že i ja som toho názoru, že súdny spor trvajúci vyše 12 rokov je neprimerane dlhý. Podotýkam však, že táto dĺžka bola ovplyvnená aj vyššie uvedenými skutočnosťami, sťažou zákonnej sudkyne počas jedného kalendárneho roka na Najvyššom súde SR. Opätovne však upozorňujem na to, že vec je v merite právoplatne rozhodnutá, pričom práve sťažovateľ mal vo veci nepomerne vyšší neúspech.

6. Verejné pojednávanie.

Netrvám na verejnom pojednávaní senátu ústavného súdu vo veci.“

3.2 Právny zástupca sťažovateľa v reakcii na uvedené vyjadrenie okresného súdu dodal tieto skutočnosti:

„V predmetnej veci oznamujem, že môj klient – sťažovateľ netrvá na tom, aby sa konalo ústne pojednávanie, keďže od tohto nemožno očakávať, že by prinieslo vo veci nejaké nové skutočnosti.

Nepovažuje tiež za potrebné zaujať stanovisko k vyjadreniu predsedu Okresného súdu Galanta, nakoľko všetky relevantné skutočnosti vyplývajú z obsahu spisu a sťažnosti, ktorú sťažovateľ mojim prostredníctvom vo veci podal.“

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 10 Cb 16/03:

Dňa 10. apríla 2003 ELEKTRAX spol. s r. o., Čepeňská 2369/34, Sereď (ďalej len „žalobca“), podal na okresnom súde proti sťažovateľovi návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie ceny diela v sume 198 709,50 Sk s 12 % úrokom od 18. apríla 2001 až do zaplatenia. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 1 Rob 100/03.

Dňa 14. mája 2003 bol vo veci vydaný platobný rozkaz č. k. 1 Rob 100/03-18.

Dňa 5. júna 2003 bol súdu doručený odpor sťažovateľa proti uvedenému platobnému rozkazu.

Dňa 16. júna 2003 bola vec pridelená na rozhodnutie sudkyňi JUDr. Eve Foltánovej.

Dňa 19. júna 2003 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 14. júl 2003.

Dňa 14. júla 2003 bolo pojednávanie odročené na 18. september 2003 z dôvodu neúčasti žalobcu, ktorý mal byť na ďalšie pojednávanie predvolaný pod hrozbou pokuty.

Dňa 18. septembra 2003 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 16. október 2003 na doplnenie dokazovania.

Dňa 16. októbra 2003 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 22. január 2004 na doplnenie dokazovania.

Dňa 22. januára 2004 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na doplnenie dokazovania.

Dňa 23. januára 2004 okresný súd požiadal obec Šintava „zaslať celý spisový materiál ohľadne rekonštrukcie kotolne v objekte ZŠ v Šintave“. V rovnaký deň požiadal súd obchodnú spoločnosť B C I s. r. o., „zaslať celý spisový materiál ohľadne uzatvorenej zmluvy o pôžičke“.

Dňa 6. februára 2004 bol súdu doručený návrh žalobcu na výsluch svedkov. V rovnaký deň obec Šintava reagovala na uvedenú požiadavku súdu.

Dňa 18. februára 2004 spoločnosť B C I s. r. o., reagovala na požiadavku súdu.

Dňa 1. marca 2004 okresný súd vyzval spoločnosť B C I s. r. o., aby zaslala „*všetky transakcie uzatvorené medzi [REDAKOVANÉ] – HAKUR a Obcou Šintava za obdobie 8/1998 – 9/1999*“.

Dňa 8. marca 2004 spoločnosť B C I s. r. o., reagovala na uvedenú výzvu súdu.

Dňa 17. marca 2004 okresný súd požiadal spoločnosť B C I s. r. o., aby zaslala „*všetky písomné zmluvy uzatvorené medzi [REDAKOVANÉ] – HAKUR a Obcou Šintava za obdobie 8/1998 – 9/1999*“.

Dňa 26. marca 2004 spoločnosť B C I s. r. o., odpovedala na uvedenú žiadosť okresného súdu.

Dňa 2. apríla 2004 súd požiadal spoločnosť B C I SLOVAKIA s. r. o., aby zaslala „*Všeobecné zmluvné podmienky*“.

Dňa 14. apríla 2004 spoločnosť B C I SLOVAKIA s. r. o., zaslala súdu „*Všeobecné zmluvné podmienky*“.

Dňa 9. júna 2004 okresný súd vyzval Základnú školu v Šintave, obec Šintavu a sťažovateľa na predloženie dôkazov.

Dňa 21. júna 2004 Základná škola v Šintave reagovala na výzvu súdu.

Dňa 23. júna 2004 obec Šintava reagovala na výzvu súdu.

Dňa 24. júna 2004 sťažovateľ odpovedal na výzvu okresného súdu.

Dňa 3. augusta 2004 súd vyzval Mestský úrad v Galante na zaslanie konkrétneho spisového materiálu.

Dňa 13. augusta 2004 Mestský úrad v Galante reagoval na výzvu súdu.

Dňa 22. septembra 2004 súd vyzval Obecný úrad v Šintave na zaslanie konkrétneho spisového materiálu.

Dňa 7. októbra 2004 Obecný úrad v Šintave reagoval na výzvu súdu.

Dňa 10. októbra 2004 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 17. február 2005.

Dňa 17. februára 2005 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 2. jún 2005 na ďalšie dokazovanie.

Dňa 2. júna 2005 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 19. september 2005 na doplnenie dokazovania.

Dňa 19. septembra 2005 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 23. september 2005 na vyhlásenie rozsudku.

Dňa 23. septembra 2005 bol vo veci vyhlásený rozsudok č. k. 10 Cb 16/03-174.

Dňa 10. novembra 2005 bolo okresnému súdu doručené odvolanie sťažovateľa proti uvedenému rozsudku.

Dňa 12. decembra 2005 bol spis predložený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o opravnom prostriedku sťažovateľa.

Dňa 17. októbra 2006 krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 6. novembra 2006 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 19. decembra 2006 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 15. marec 2007.

Dňa 15. marca 2007 bolo pojednávanie odročené na 30. apríl 2007 z dôvodu neúčasti právneho zástupcu žalobcu.

Dňa 30. apríla 2007 bolo pojednávanie odročené na 25. jún 2007 na účely „*mimosúdnej dohody*“.

Dňa 20. júna 2007 sťažovateľ oznámil okresnému súdu, že „*k mimosúdnej dohode medzi stranami nedošlo*“.

Dňa 25. júna 2007 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 22. október 2007 na doplnenie dokazovania.

Dňa 22. októbra 2007 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito, pretože „*v predmetnej veci bola podaná sťažnosť na prieťahy v konaní a pretože sudkyňa je predsedníčkou súdu, ktorá nemôže vybaviť sťažnosť, celý spisový materiál bude postúpený predsedníčke KS v Trnave*“.

Dňa 18. decembra 2007 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 15. január 2008.

Dňa 15. januára 2008 bolo pojednávanie odročené na 30. január 2008 z dôvodu neúčasti sťažovateľa.

Dňa 30. januára 2008 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na účely nariadenia znaleckého dokazovania. Účastníci konania mali do 10 dní oznámiť súdu okruh otázok, ktoré mali byť položené znalcovi.

Dňa 4. marca 2008 súd urgoval žalobcu, ako i sťažovateľa na zaslanie otázok pre znalca.

Dňa 12. marca 2008 účastníci konania reagovali na urgenciu súdu.

Dňa 19. marca 2008 súd uznesením č. k. 10 Cb 16/03-250 nariadil vo veci 2 znalecké dokazovania:

- znalcom z odboru elektrotechniky, odvetvia elektroenergetických strojov – [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ]. Znalec mal vyhotoviť posudok do 60 od doručenia spisu;

- znalcom z odboru energetiky, odvetvia vykurovania a vykurovacieho zariadenia –

[REDAKOVANÉ]. Znalec mal vyhotoviť posudok do 60 dní doručenia spisu.

Dňa 20. júna 2008 bol spis doručený ustanovenému znalcovi [REDAKOVANÉ].

Dňa 18. augusta 2008 znalec [REDAKOVANÉ] požiadal súd o predĺženie lehoty na vyhotovenie znaleckého posudku vzhľadom „na pracovnú zaneprázdnenosť a náročnosť“ posudku.

Dňa 9. septembra 2008 okresný súd vyzval znalca [REDAKOVANÉ] na predloženie znaleckého posudku.

Dňa 16. septembra 2008 znalec [REDAKOVANÉ] predložil súdu znalecký posudok č. 4/2008.

Dňa 17. septembra 2008 bol spis doručený ustanovenému znalcovi [REDAKOVANÉ].

Dňa 22. septembra 2008 znalec [REDAKOVANÉ] predložil súdu znalecký posudok č. 12/2008.

Dňa 14. októbra 2008 súd zaslal znalecké posudky účastníkom konania na vyjadrenie v lehote 10 dní.

Dňa 5. novembra 2008 sťažovateľ reagoval na výzvu súdu.

Dňa 18. novembra 2008 žalobca reagoval na výzvu súdu.

Dňa 28. novembra 2008 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 12. február 2009.

Dňa 15. januára 2009 bolo pojednávanie nariadené na 12. február 2009 preročené na 16. február 2009.

Dňa 16. februára 2009 bolo pojednávanie odročené na 20. apríl 2009 „z dôvodu neúčasti účastníkov konania a ich právnych zástupcov“.

Dňa 20. apríla 2009 bolo pojednávanie odročené na 18. máj 2009 „z dôvodu neúčasti účastníkov konania“.

Dňa 18. mája 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 8. jún 2009 na účely vyhlásenia rozsudku.

Dňa 8. júna 2009 bol vo veci vyhlásený rozsudok č. k. 10 Cb 16/03-395.

Dňa 23. júna 2009 sťažovateľ podal proti uvedenému rozsudku odvolanie.

Dňa 24. júna 2009 žalobca podal proti uvedenému rozsudku odvolanie.

Dňa 11. augusta 2009 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o opravných prostriedkoch účastníkov konania.

Dňa 28. decembra 2009 krajský súd uznesením č. k. 21 Cob 328/09-435 napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 27. januára 2010 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 28. januára 2010 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 26. február 2010.

Dňa 26. februára 2010 bolo pojednávanie odročené na 22. marec 2010 z dôvodu neúčasti žalobcu.

Dňa 22. marca 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 26. apríl 2010 na doplnenie dokazovania.

Dňa 26. apríla 2010 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 7. jún 2010 na doplnenie dokazovania.

Dňa 7. júna 2010 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na účely nariadenia znaleckého dokazovania znalcom z odboru stavebníctva, „pričom otázky na znalca sú povinný položiť písomne účastníci konania v lehote do 7 dní“.

Dňa 10. júna 2010 sa žalobca vyjadril v súvislosti s otázkami pre znalca.

Dňa 17. júna 2010 sťažovateľ zaslal súdu otázky adresované znalcovi.

Dňa 18. júna 2010 okresný súd uznesením č. k. 10 Cb 16/03-467 nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctva, odvetvia odhadu hodnoty stavebných prác – [REDAKOVANÉ], ktorý mal vyhotoviť posudok do 60 od doručenia spisu.

Dňa 7. septembra 2010 bol spis zaslaný znalcovi na vypracovanie posudku.

Dňa 5. októbra 2010 znalec [REDAKOVANÉ] oznámil súdu, že nemá oprávnenie na splnenie požadovanej úlohy.

Dňa 5. októbra 2010 okresný súd uznesením č. k. 10 Cb 16/03-480 nariadil vo veci znalecké dokazovanie, pričom za znalca ustanovil [REDAKOVANÉ], ktorý mal vyhotoviť posudok do 60 od doručenia spisu.

Dňa 12. novembra 2010 bol spis zaslaný znalcovi [REDAKOVANÉ] na vypracovanie posudku.

Dňa 19. januára 2011 súd vyzval znalca na predloženie znaleckého posudku.

Dňa 26. januára 2011 znalec [REDACTED] požiadal súd o predĺženie lehoty na vyhotovenie znaleckého posudku „*vzhľadom na náročnosť znaleckého dokazovania*“.

Dňa 1. marca 2011 súd vyzval znalca na predloženie znaleckého posudku.

Dňa 8. marca 2011 znalec [REDACTED] požiadal súd o predĺženie lehoty na vyhotovenie znaleckého posudku „*vzhľadom na náročnosť vykonania znaleckého dokazovania*“.

Dňa 23. marca 2011 súd vyzval znalca na predloženie znaleckého posudku.

Dňa 8. apríla 2011 znalec [REDACTED] predložil súdu znalecký posudok č. 5/2011.

Dňa 24. mája 2011 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 27. jún 2011.

Dňa 27. júna 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 25. júl 2011 na doplnenie dokazovania.

Dňa 25. júla 2011 bolo pojednávanie odročené na 3. október 2011 z dôvodu „*neúčasti účastníkov konania*“.

Dňa 3. októbra 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 14. november 2011 na účely „*oboznámenia sa so žiadosťou žalovaného predloženou na dnešnom pojednávaní*“.

Dňa 14. novembra 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito „*za účelom rozhodnutia o podanej námietke voči zaujatosti vec prejednávanej sudkyne*“ zo strany sťažovateľa.

Dňa 15. novembra 2011 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 30. január 2012. Sťažovateľovi bolo oznámené, že jeho námietka zaujatosti smeruje proti postupu sudkyne, pričom na takúto námietku sa neprihliada.

Dňa 12. januára 2012 bolo pojednávanie nariadené na 30. január 2012 preročené na 6. február 2012 „*z dôvodu vyhlásenia výberového konania*“.

Dňa 13. januára 2012 sťažovateľ podal súdu návrh na pristúpenie účastníka do konania.

Dňa 18. januára 2012 súd zaslal návrh sťažovateľa na pristúpenie účastníka do konania žalobcovi na vyjadrenie.

Dňa 27. januára 2012 bolo pojednávanie nariadené na 6. február 2012 odročené na neurčito z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne.

Dňa 9. marca 2012 okresný súd uznesením č. k. 10 Cb 16/03-578 návrh sťažovateľa na pristúpenie účastníka do konania zamietol.

Dňa 17. apríla 2012 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 30. máj 2012.

Dňa 30. mája 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na účely znaleckého dokazovania znalcom z odboru ekonómie, pričom účastníci konania mali zaslať súdu do 10 dní otázky pre znalca.

Dňa 30. mája 2012 okresný súd uznesením č. k. 10 Cb 16/03-602 nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru ekonómie a manažmentu, účtovníctva a daňovníctva, pričom za znalkyňu ustanovil [REDAKOVANÉ], ktorá mala vyhotoviť posudok do 50 od doručenia spisu.

Dňa 11. júna 2012 sťažovateľ doručil súdu „otázky pre znalca“.

Dňa 28. júna 2012 súd vyzval žalobcu, aby predložil svoje otázky, ktoré by adresoval znalkyni.

Dňa 30. júla 2012 žalobca reagoval na uvedenú výzvu súdu.

Dňa 16. októbra 2012 bol spis zaslaný znalkyni s tým, že lehota na vypracovanie znaleckého posudku sa predlžuje do 31. decembra 2012.

Dňa 20. novembra 2012 znalkyňa [REDAKOVANÉ] predložila súdu znalecký posudok č. 5/2012.

Dňa 22. novembra 2012 bol uvedený znalecký posudok zaslaný účastníkom konania na vyjadrenie.

Dňa 11. decembra 2012 sa sťažovateľ písomne vyjadril k ostatnému znaleckému posudku.

Dňa 6. februára 2013 sťažovateľ podal predsedovi súdu „námietky voči zaujatosti a prietahom sudkyne konajúcej vo veci“.

Dňa 5. marca 2013 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 24. apríl 2013.

Dňa 24. apríla 2013 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 26. jún 2013 s tým, že súd uložil sťažovateľovi do 10 dní predložiť „účtovací predpis“.

Dňa 21. mája 2013 sťažovateľ podal sťažnosť na znalkyňu [REDAKOVANÉ].

Dňa 26. júna 2013 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na účely uloženia písomných otázok znalkyni.

Dňa 27. júna 2013 súd u znalkyne zisťoval, či vzhľadom na dodané doklady sťažovateľa vie „ústne doplniť znalecký posudok“ alebo bude nutné „vypracovať dodatok k znaleckému posudku“.

Dňa 11. júla 2013 znalkyňa [REDAKOVANÉ] reagovala na uvedenú výzvu súdu.

Dňa 23. júla 2013 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 7. október 2013.

Dňa 7. októbra 2013 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok č. k. 10 Cb 16/03-742.

Dňa 21. novembra 2013 podal žalobca odvolanie proti uvedenému rozsudku v časti rozhodnutia o trovách konania. V rovnaký deň podal žalobca návrh na vydanie doplňujúceho rozsudku.

Dňa 22. novembra 2013 sťažovateľ podal súdu „návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti“, ako i „návrh na prikázanie veci inému Krajskému súdu z dôvodu vhodnosti“.

Dňa 25. novembra 2013 sťažovateľ podal odvolanie proti uvedenému rozsudku.

Dňa 2. decembra 2013 bola vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. Rastislavovi Jakabovičovi.

Dňa 13. marca 2013 bolo odvolanie sťažovateľa zaslané žalobcovi na vyjadrenie.

Dňa 9. mája 2013 sťažovateľ podal na okresnom súde námietky zaujatosti na vyššiu súdnu úradníčku JUDr. Michaelu Almásyovú.

Dňa 20. júna 2013 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o opravných prostriedkoch účastníkov konania.

Dňa 10. júla 2013 bol spis okresnému súdu vrátený bez rozhodnutia „z dôvodu jeho predčasného predloženia“.

Dňa 2. septembra 2013 bol spis opakovane predložený krajskému súdu, aby rozhodol o opravných prostriedkoch účastníkov konania, a zároveň bol krajskému súdu postúpený aj návrh sťažovateľa „na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti“, ako i návrh sťažovateľa „na prikázanie veci inému Krajskému súdu z dôvodu vhodnosti“.

Dňa 7. mája 2015 krajský súd predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) návrh sťažovateľa „na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti“, ako i návrh sťažovateľa „na prikázanie veci inému Krajskému súdu z dôvodu vhodnosti“.

Dňa 8. júna 2015 najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Ndob 8/2015 neprikázal vec Krajskému súdu v Bratislave.

Dňa 17. júna 2015 bol spis vrátený krajskému súdu.

Dňa 13. októbra 2015 krajský súd rozsudkom č. k. 21 Cob 176/2014-813 napadnutý rozsudok okrem trov konania potvrdil. Vo vzťahu k trovám konania napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 26. októbra 2015 nadobudol právoplatnosť rozsudok okresného súdu č. k. 10 Cb 16/03-742 zo 7. októbra 2013.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v obchodnoprávnej veci „o zaplatenie 6 595,95 €“ v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cb 16/03.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

1. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty (napr. II. ÚS 26/95). Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. Ú 126/02).

Zo súvisiaceho spisu okresného súdu, ktorý si ústavný súd zapožičal, jednoznačne vyplynulo, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde skončené 7. októbra 2013 vyhlásením rozsudku č. k. 10 Cb 16/03-742. Sťažovateľ sa napriek tomu na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou až podaním z 8. decembra 2014, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na okresnom súde, ktorý sťažovateľ označil za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľ sa v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a čl. 6 ods. 1 dohovoru) v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo (pričom napadnuté konanie už „neožilo“, pretože ostatný rozsudok

okresného súdu bol potvrdený rozsudkom krajského súdu č. k. 21 Cob 176/2014-813), a teda bola odstránená jeho právna neistota, ústavný súd jeho sťažnosti nevyhovel.

2. Ústavný súd nad rámec uvedeného poukazuje i na to, že jeho judikatúra sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

Pokiaľ ide o posudzovanú vec, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v napadnutom konaní bolo po skutkovej stránke nepochybne zložité, pretože skutkové posúdenie veci si vyžadovalo aj úzko odborné poznatky, veď vo veci bolo treba nariadiť 4 znalecké posudky (z odboru elektrotechniky, odvetvia elektroenergetických strojov; z odboru energetiky, odvetvia vykurovania a vykurovacieho zariadenia; z odboru stavebníctva a z odboru ekonómie). Zdlhavý priebeh napadnutého konania možno pripísať predovšetkým na vrub skutkovej zložitosti veci, i keď po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, nijako sa nevymykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, treba konštatovať, že na celkovej dĺžke konania mal svoj podiel aj sťažovateľ najmä tým, že sa minimálne štyrikrát nezúčastnil na nariadených pojednávaniach (i keď sa väčšinou ospravedlnil), ktoré museli byť aj z toho dôvodu odročené (napr. 15. januára 2008). Samozrejme, využitie možností daných sťažovateľovi procesnými predpismi (napr. Občianskym súdnym poriadkom – opravné prostriedky, námietky zaujatosti atď.) na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v napadnutom súdnom konaní (minimálne v 6 prípadoch) nemožno kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné priet'ahy, avšak aj sťažovateľ si musel byť vedomý toho, že takéto úkony spôsobujú predĺženie priebehu konania (mutatis mutandis I. ÚS 31/01). Okrem toho sťažovateľ (jeho právny

zástupca) nebol vždy súčinnosťný, nie vždy reagoval včas na výzvy súdu (napr. 4. marca 2008).

Z prehľadu procesných úkonov vyplýva (bod II nálezu), že okresný súd konal vo veci v podstate priebežne s výnimkou asi troch mesiacov po vynesení ostatného rozsudku (7. októbra 2013), keď jeho konanie bolo neefektívne, pretože spis mu bol krajským súdom vrátený bez rozhodnutia o odvolaní „z dôvodu jeho predčasného predloženia“. Okrem tohto obdobia však okresný súd vykonal vo veci desiatky účinných úkonov smerujúcich k odstráneniu právnej neistoty v danej veci (konkrétne 18 pojednávanií); nariadil 4 znalecké posudky, bolo zadovážené množstvo relevantných listinných dôkazov. Pojednávania sa nariaďovali bez väčších časových odstupov, konanie po vrátení súvisiaceho spisu od znalcov, resp. z krajského súdu prebiehalo vždy promptly, plynulo bez dlhších období nečinnosti medzi jednotlivými úkonmi.

Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prierah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prierahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prierahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prierahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01). Postup okresného súdu v danej veci sa v napadnutom konaní zjavne nevyznačuje takými významnými prierahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prierahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádzalo do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v napadnutom konaní kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného

v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto aj v merite veci pripadalo do úvahy nevyhovenie predmetnej sťažnosti sťažovateľa.

Napokon ústavný súd vzhľadom na všetky uvedené dôvody dospel k záveru, že sťažnosti sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho práva na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní okresného súdu, nemožno vyhovieť, teda rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2016